

Nařízení o gigabitové infrastruktuře (GIA)

Gigabit Infrastructure Act (2024/1309)

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Luděk Schneider
ředitel odboru elektronických komunikací

Osnova

- ➔ Nařízení GIA
- ➔ Cíle
- ➔ Klíčové principy a povinnosti
- ➔ Lhůty
- ➔ Návrh adaptačního předpisu
- ➔ Podpora povinným subjektům a adresátům nařízení GIA

Nařízení GIA

- ➔ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1309 ze dne 29. dubna 2024 o opatřeních ke snížení nákladů na budování gigabitových sítí elektronických komunikací, o změně nařízení (EU) 2015/2120 a o zrušení směrnice 2014/61/EU (nařízení o gigabitové infrastruktuře)
 - Navazuje na směrnici 2014/61/EU ze dne 15. května 2014 o opatřeních ke snížení nákladů na budování vysokorychlostních sítí elektronických komunikací
 - Směrnice 2014/61/EU je transponována **zákonem č. 194/2017 Sb.**, o koordinaci staveb infrastruktury a opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací
- ➔ Nařízení GIA je dostupné na webových stránkách [EUR-Lex](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32024R1309)
 - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32024R1309>
- ➔ Je závazné v celém rozsahu a **přímo použitelné** ve všech členských státech.
- ➔ Nařízení se použije (bude účinné) od **12. listopadu 2025**, přičemž některá pravidla se použijí **od února a května 2026**, jak je uvedeno v článku 19 nařízení.
- ➔ MPO připravuje návrh **adaptačního předpisu**.

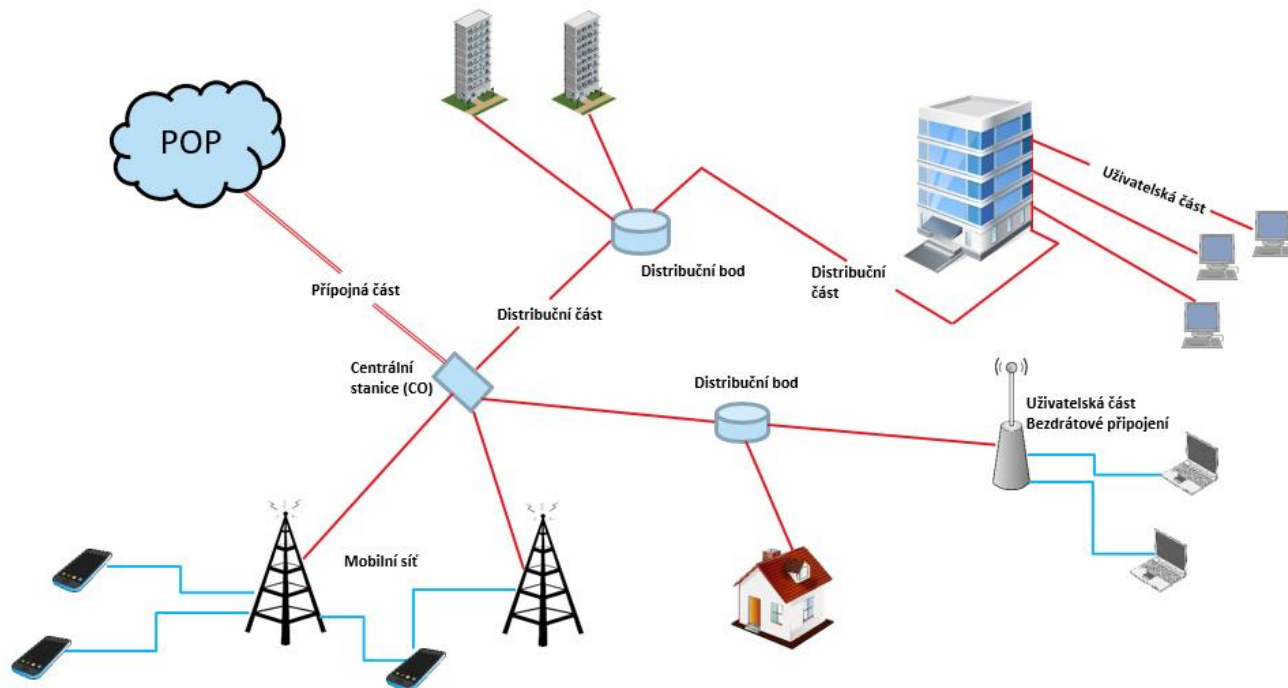
Cíle nařízení GIA

- ➔ Nařízení o gigabitové infrastruktuře (GIA) stanovuje komplexní rámec na **podporu rychlejšího a nákladově efektivnějšího zavádění sítí s velmi vysokou kapacitou (VHCN)**, známých také jako gigabitové sítě, v celé Evropské unii
 - zaměřuje se na dosažení **vysoce kvalitního digitálního připojení** v každém regionu a na podporu konkurenceschopné digitální ekonomiky, a to:
 - ➔ podporou meziodvětvového sdílení a transparentnosti stávající **fyzické infrastruktury**,
 - ➔ posílením koordinace a transparentnosti **stavebních prací**,
 - ➔ zefektivněním a **digitalizací administrativních procesů**.

Snížení nákladů na výstavbu sítí s velmi vysokou kapacitou (VHCN) a zrychlení celého procesu

- ➔ **VHCN – Very High Capacity Networks** = síť elektronických komunikací, která se zcela sestává z **optických prvků** alespoň do distribučního bodu v obslužném místě, **nebo** síť elektronických komunikací, která je schopna za obvyklých podmínek v době špičky **dosahovat podobné výkonnosti**, pokud jde o dostupnou přenosovou rychlost pro stahování a ukládání dat, odolnost, parametry související s chybovostí a latenci a její kolísání; výkonnost sítě lze považovat za podobnou bez ohledu na to, zda se vnímání ze strany koncového uživatele liší kvůli odlišným vlastnostem vyplývajícím z podstaty média, kterým je síť nakonec spojena s koncovým bodem sítě (§ 2 odst. 2 písm. g) zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích)
 - Pokyny BEREC pro sítě s velmi vysokou kapacitou (překlad na stránkách ČTÚ)

Struktura přístupové sítě

Klíčové principy nařízení GIA

Přístup k existující fyzické infrastruktuře a koordinace stavebních prací

- ▶ Pro provozovatele sítí se zřizují **jednotná informační místa**, která zpřístupňují minimální informace o:
 - ➡ existující fyzické infrastruktuře, včetně georeferencovaného umístění, typu a využití infrastruktury,
 - ➡ plánovaných stavebních pracích.
- ▶ **Subjekty veřejného sektoru** (např. obce, kraje) a **provozovatelé sítí** musí vyhovět přiměřeným žádostem provozovatelů o zavedení sítí VHCN nebo souvisejících zařízení, včetně:
 - ➡ **průzkumů** konkrétních prvků jejich fyzické infrastruktury **na místě**,
 - ➡ **přístupu ke své infrastruktuře** za spravedlivých a přiměřených podmínek, včetně cenových; kromě toho budou subjekty veřejného sektoru vlastníci nebo kontrolující fyzickou infrastrukturu uplatňovat nediskriminační podmínky,
 - ➡ **koordinace stavebních prací** pro nasazení VHCN, pokud jim nevzniknou nenávratné dodatečné náklady nebo zpoždění.
- ▶ Přístup k těmto informacím **může být odmítnut** například z důvodů technické nevhodnosti, bezpečnosti, národní bezpečnosti nebo nedostatku místa.

Klíčové principy nařízení GIA

Povolení a omezení vlastnických práv třetích osob

- ➔ Členské státy EU musí vyvinout maximální úsilí, aby usnadnily zavádění VHCN, a to zajištěním **jednotných pravidel a postupů pro udělování povolení** a omezení vlastnických práv třetích osob napříč vnitrostátním územím.
- ➔ Provozovatelé sítě mají **právo podávat žádosti o povolení nebo omezení vlastnických práv třetích osob elektronicky** a získávat informace o stavu žádosti prostřednictvím jednotných informačních míst.
- ➔ Povolení musí být **uděleno nebo zamítnuto do 4 měsíců**; možnosti prodloužení této lhůty jsou omezené.
- ➔ V případech oprav a údržby omezeného rozsahu a stavebních prací malého rozsahu budou provozovatelé využívat **režim bez povolení**.
- ➔ **Fikce vydání správního rozhodnutí**
 - ▶ Pokud příslušný orgán **v dané lhůtě nerozhodne, považuje se povolení za udělené**.

Klíčové principy nařízení GIA

Infrastruktura v budovách a optická vlákna

- ➔ **Od února 2026** musí být všechny nové budovy a budovy, které procházejí větší rekonstrukcí, vybaveny **fyzickou infrastrukturou připravenou pro optické připojení v budově, optickými rozvody v budově** a v případě vícebytových budov i přístupovými body.
- ➔ Členské státy musí **do listopadu 2025** přijmout příslušné **normy** nebo **specifikace** pro infrastrukturu připravenou pro optické připojení v budovách.
- ➔ Poskytovatelé veřejných sítí elektronických komunikací mají **právo na přístup k existující fyzické infrastruktuře v budovách**, pokud je duplikace technicky nemožná nebo ekonomicky neefektivní.
- ➔ **Žádostem o přístup** musí být vyhověno za spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek.
- ➔ Budovy vybavené infrastrukturou **připravenou pro optická vlákna** mohou získat označení „fibre-ready“.

Klíčové principy nařízení GIA

Digitalizace a transparentnost

- ➔ **Jednotná informační místa** musí zpřístupnit vhodné digitální nástroje umožňující online výkon všech práv a dodržování všech povinností stanovených v nařízení.
- ➔ Členské státy musí zřídit **jednotné vnitrostátní digitální kontaktní místo** pro bezproblémový přístup k digitalizovaným informačním místům.

Řešení sporů

- ➔ Je třeba zřídit vnitrostátní **orgány pro řešení sporů** (Český telekomunikační úřad), které budou řešit spory týkající se přístupu k infrastruktuře, koordinace stavebních prací a přístupu k fyzické infrastruktuře v budovách.
- ➔ Spory **musí být vyřešeny ve stanovených lhůtách** a rozhodnutí musí být zveřejněna při zachování důvěrnosti.

Nařízení GIA - povinnosti

Povinnosti

- ➔ evidovat a zveřejnit informace **o fyzické infrastruktuře**,
- ➔ jednat a zpřístupnit fyzickou infrastrukturu,
- ➔ zajistit **místní šetření**,
- ➔ evidovat a zveřejnit plánované stavby infrastruktury,
- ➔ koordinovat stavební práce,
- ➔ **Stavební úřady** - procesy povolení záměru a přístupy ke služebnostem,
- ➔ v nových a rekonstruovaných stavbách zajistit **přípravu na optiku**.

Adresáti nařízení GIA (komu se musí umožnit přístup)

- ➔ podnikatelé v elektronických komunikacích budující veřejně dostupnou síť VHCN (konkrétní stavba bude realizovat VHCN síť v dané lokalitě)

Povinné subjekty (povinnost umožnění přístupu)

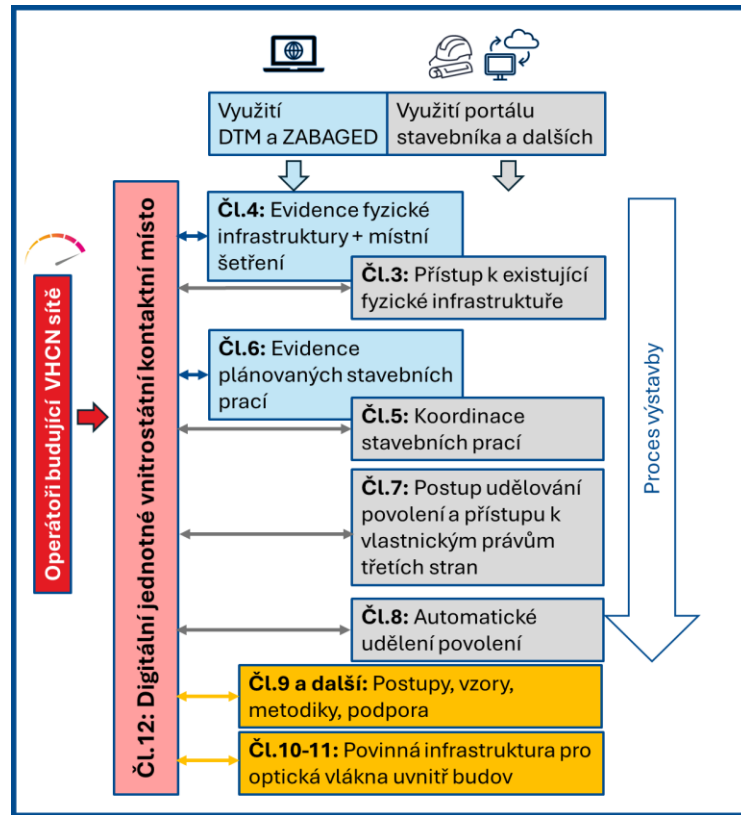
- ➔ subjekty veřejného sektoru - **obce, kraje, stát**
- ➔ podniky zřízené/ovládané státní správou/samosprávou (veřejnoprávní subjekt)
- ➔ provozovatelé sítí vlastníci fyzickou infrastrukturu (pasivní)
 - ➔ podnikatel v elektronických komunikacích,
 - ➔ provozovatelé infrastruktury (voda, plyn, topení),
 - ➔ provozovatelé infrastruktury dopravních staveb.

Fyzická infrastruktura

- ➔ potrubí, kabelovody, inspekční komory, vstupní šachty a rozvodné skříně,
- ➔ stožáry, antény, věže a sloupy,
- ➔ budovy, včetně jejich střech a částí jejich fasád, nebo vstupy do budov, a veškeré další objekty,
- ➔ městský mobiliář, jako jsou sloupy veřejného osvětlení, značky a ukazatele, světelná signalizace, billboardy a mýtné brány, zastávky autobusů a tramvají či stanice metra a železniční stanice.

Nařízení GIA - účinnost

Článek	Popis	Termín
čl. 10 odst. 1, 2 a 3	Nové a významně rekonstruované stavby musí být vybaveny fyzickou infrastrukturou a přístupovým bodem.	12. února 2026
čl. 4 odst. 3	Provozovatelé sítí a subjekty veřejného sektoru zpřístupní alespoň minimální informace o existující fyzické	12. května 2026
čl. 6 odst. 1	Provozovatelé sítí a subjekty veřejného zájmu zpřístupní alespoň minimální informace o plánovaných stavebních pracích v elektronické podobě	
čl. 7 odst. 2 a 3	Zpřístupnění prostřednictvím jednotného informačního místa informace o podmínkách „práce podáváním žádostí a realizaci aktivit“, operátoři mají právo podat elektronicky žádost o povolení stavby.	
čl. 12 odst. 1, 2 a 3	Zpřístupnění informací prostřednictvím jednotného informačního místa	
Ostatní zde nevyjmenované	Vše ostatní	12. listopadu 2025

Nařízení GIA – jednotlivé ustanovení

Článek 1 – Předmět a oblast působnosti	Článek 7 – Postup udělování povolení a omezení vlastnických práv třetích osob	Článek 13 – Řešení sporů
Článek 2 – Definice	Článek 8 - Nevydání rozhodnutí o žádosti o povolení <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Článek 14 – Příslušné orgány
Článek 3 – Přístup k existující fyzické infrastruktuře <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Článek 9 – Výjimky z postupů udělování povolení <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Článek 15 – Sankce
Článek 4 – Transparentnost fyzické infrastruktury <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Článek 10 – Fyzická infrastruktura uvnitř budovy a optické rozvody <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Články 16 – Podávání zpráv a monitorování
Článek 5 – Koordinace stavebních prací <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Článek 11 – Přístup k fyzické infrastruktuře v budově	Články 17 – Změny nařízení (EU) 2015/2120
Článek 6 – Transparentnost plánovaných stavebních prací <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Článek 12 – Digitalizace jednotlivých informačních míst <i>Možný vliv na obce a kraje</i>	Články 18 – Zrušení Články 19 – Vstup v platnost a použitelnost

Nařízení GIA - adaptační návrh zákona

- ➡ MPO připravuje **adaptační návrh zákona**, který by měl nahradit zákon č. 194/2017 Sb., o opatřeních ke snížení nákladů na zavádění vysokorychlostních sítí elektronických komunikací a o změně některých souvisejících zákonů,
- ➡ Definování konkrétních **jednotných informačních míst**: ČTÚ, MMR, ČÚZK
 - ➡ ČTÚ - **jednotné vnitrostátní digitální kontaktní místo**
- ➡ Jednotná informační místa budou provozovatelům sítí elektronických komunikací poskytovat rozšířené **údaje**, včetně georeferencovaných informací **o fyzické infrastruktuře ve vlastnictví provozovatelů sítí a veřejných subjektů**.
- ➡ Předpokládá se **využití existujících systémů**:
 - ➡ Digitální technické mapy (DTM) a ZABAGED (Základní báze geografických dat) spravované ČÚZK
 - ➡ Portál stavebníka spravované MMR
 - ➡ Datová schránka MVČR
 - ➡ Pokyny k využití dat včetně povinných informací ČTÚ
- ➡ Řešení sporů a projednávání přestupků - ČTÚ
- ➡ Aktuálně je návrh adaptačního zákona ve fázi **před meziresortním připomínkovým řízením**
- ➡ **Účinnost** připravovaného zákona ovlivní volby do Poslanecké sněmovny (12. listopad 2025, některé články nařízení nabývají účinnosti od 12. února 2026 a 12. května 2026)

Podpora povinným subjektům a adresátům

- ➡ Bude žádoucí připravit **metodiku pro stavební úřady** pro jednotlivé typy staveb elektronických komunikací a způsob jejich povolování,
- ➡ Iniciovalo se jednání s Českou agenturou pro standardizaci (ČAS) a operátory k **úpravě/přijetí příslušných norem** pro infrastrukturu připravenou pro optické připojení v budovách.
- ➡ **Podpora místních a krajských samospráv** při zavádění sítí VHCN - **projekt Projekt Broadband Competence Office ČR (BCO)**
 - byl zřízen MPO za účelem podpory rozvoje vysokorychlostního internetu,
 - je součástí celounijního konceptu Evropské komise na podporu dosažení cílů EU Digital Agenda s důrazem na jednotný digitální trh (Digital Single Market) a gigabitovou společnost (Gigabit Society).
 - bližší informace pro obce a kraje na <https://www.bconetwork.cz>, <https://www.bcocz.cz>,
 - poskytování expertní pomoci samosprávám obcí nebo krajů, podnikatelským subjektům, socioekonomickým aktérům a rovněž obyvatelstvu v oblasti rozvoje sítí (pokrytí, mapování, kvalita služeb a penetrace, budoucí investiční plány atd.)

Děkuji za pozornost

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Luděk Schneider
ředitel odboru elektronických komunikací